

Els fejocistes

AQUEST ERA EL NOM POPULAR AMB EL QUAL S'ANOMENAVEN, A LA BISBAL, ELS COMPONENTS DE LA FEDERACIÓ DE JOVES CRISTIANS DE CATALUNYA, SORGIDA A BARCELONA EL 1932

Jordi Frigola i Arpa > TEXT

En proclamar-se la Segona República i la seva constitució de 1931, els sectors catòlics van tenir gran preocupació i malafiança per les lleis laiques, socials i morals, que s'anaven desenvolupant després de l'establiment del nou règim. Concretament la separació de l'església i l'estat, la llibertat de cultes, la laïcitat en l'ensenyament, el matrimoni civil... eren vistos com a contraris a l'esperit que havia funcionat fins aleshores i es temia que es trencaria la bona entesa entre els ciutadans catòlics i els no creients.

Ho veiem en les opinions de les dones de l'Agrupació Bisbalenca Cívica Femenina, vinculada a la parròquia i que en el seu míting als locals del Foment Catòlic es mostren amoïnades per la deriva extremista esquerrana dels nous governants i declaren obertament que: «O la societat es decantava cap a l'horitzó lluminós de Roma o bé envers la caòtica foguera de la Rússia soviètica.»

La creació d'una escola confessional catòlica, per contrarestar els col·legis oficials, anava en direcció de garantir un ensenyament conforme al que volien les famílies addictes a l'església catòlica. Per això es va disposar de les deixes testamentàries del banquer bisbalenc Zoilo Feliu, amb els diners de les quals es va comprar l'extensa horta de l'antiga família Niubò-Vinyavella per bastir-hi l'escola de minyons que desitjaven tenir els pares cristians. Per a les

noies ja hi havia dues escoles de religioses: la del Cor de Maria i la de les monges franceses.

També la parròquia va organitzar trobades de gent adulta, pares i mares, per aprofundir en l'estudi de l'Evangeli i excursions culturals per conèixer el país i fomentar la germanor entre les famílies participants. Va ser molt recordada la visita al monestir romànic de Sant Martí del Canigó, on després de dinar, a la sobretaula, es van llegir poemes de Jacint Verdaguer i fragments del seu poema èpic *Canigó*.

Els avantguardistes. L'organització d'un grup anomenat Federació de Joves Cristians de Catalunya a la Bisbal també satisfia el desig d'educar cristianament la joventut bisbalenca com a complement de l'escola. La Federació, creada el 1932 a Barcelona, s'implantà a la Bisbal l'any 1933. Tenia com a finalitat, a més de la formació cristiana dels seus associats, educar-los abastant els altres aspectes humans, sobretot els socials i els culturals. Constava de dues seccions: els joves i els adolescents compresos entre els 10 i els 14 anys, que eren coneguts amb el nom d'avantguardistes. La revista *L'Avant*, editada a Barcelona, era l'òrgan d'informació per als adolescents cristians i les seves famílies i definia així l'avantguardista: «[...] és un noi que potser encaja a boles i a fer

córrer el patinet, que s'arrisca ja a volar damunt la bicicleta i ataca amb valentia la pilota de futbol...; és el noi que juga i salta i esclata sovint en rialles franques i sonores... però que de tant en tant té també una punta de serietat en la mirada, i vol ésser homenet, i s'aplica activament al treball, i s'agenolla i prega amb fervorosa devoció... L'avantguardista riu com un picarol i corre com una daina, però de tant en tant es fixa pensívol en el demà, en aquell temps en què serà gran i haurà de guanyar-se la vida i anar a la societat dels grans i ocupar-se de les coses llurs [...]. L'avantguardisme és una vertadera societat de nois, que vol, per damunt de tot, conquerir la terra catalana i si pot ser tot el món, per Crist.»

A la Bisbal es van organitzar els primers grups sota l'empara de la parròquia. Les seves activitats es basaven en els cercles d'estudis formatius en els quals es tractaven temes d'actualitat socials i culturals i la visió que hi donava el noi cristià; també es feien activitats esportives, com partits de futbol o excursions a muntanya per conèixer la natura o a llocs d'interès per aprendre la història del país, els seus monument i altres creacions artístiques. En aquest sentit, es van organitzar els primers casals d'estiu, colònies de vacances, jornades de reflexió, trobades de catequesi i de pregària.

Els capdavaners i educadors d'aquests grups van ser els vicaris de la parròquia i en Rogeli Sánchez, nascut a la Bisbal el 1912, un jove molt ben preparat culturalment, exseminarista, que tenia com a ajudant en Fermí Ca-

Portada de 'L'Avant' del 15 de març de 1933.
PROCEDÈNCIA: Col·lecció família Plaja.

sellas, nascut l'any 1920; ambdós eren bons coneixedors de la música.

Els avantguardistes van començar les activitats el dia que van celebrar la benedicció de la seva bandera, la cerimònia de la qual va apadrinar la jove bisbalenca Dolors Farreny. Aquesta bandera portava el nom de l'agrupació i com a lema 'Els plançons de les Gavarres'.

Arrelats al país. A tot Catalunya, els fejecistes van arribar a aplegar uns ca-

torze mil associats entre els 15 i els 35 anys i uns 8 mil avantguardistes. Unes de les seves característiques eren l'arrelament integral al país i a la seva cultura i el fet de no estar adherits a cap partit polític. Tenien com a lema la frase atribuïda a Torres i Bages 'Catalunya serà cristiana o no serà'. Tot aquest esperit patrioticocristià, el veiem reflectit a l'*Avant* en tots els temes que tractava: la cultura, l'esport, l'excursionisme i el cant. Precisament un dels himnes

avantguardistes publicats a la revista deia: «*Pel nostre Déu, tres voltes sant / i per la verge Maria ben amant, / per nostra pàtria catalana / i l'Ideal que ens agermana / companys avant*». «*Oh, Catalunya, terra noble / pàtria que Déu ens ha donat, / volem que Crist torni al teu poble, / volem la teva llibertat*.»

Un dels fets que va tenir més ressò fou la peregrinació a Roma l'any 1933 per homenatjar en nom de la joventut catalana el papa Pius XI amb motiu de l'Any Sant. A l'homenatge, hi van participar més de 500 fejecistes, alguns de la Bisbal, i va ser presidit pel cardenal de Tarragona F. Vidal i Barraquer.

Amb l'adveniment de la República, moltes de les activitats dels nois i nens de la Federació es realitzaven en el camp parroquial que es va comprar per fundar-hi una escola catòlica i que es destinà a pista d'atletisme i a camp de futbol per entrenar i fer-hi competicions. L'any 1936, en esclatar la guerra, la revolució i la persecució de persones vinculades a la parròquia o al convent, els fejecistes foren molt vigilats i un dels seus caps més visibles –Rogeli Sánchez– fou buscat insistentment per empresonar-lo o potser executar-lo.

Acabada la Guerra Civil, es van fer gestions per refer la Federació de Joves Cristians de Catalunya, però l'estratègia no convenia al nacionalcatolicisme espanyolista. L'administrador apostòlic Miguel de los Santos Díaz de Gomara feu el sord a les peticions d'antics dirigents que s'havien salvat de les persecucions i va optar per promoure i restablir l'Acció Catòlica, molt vinculada a la jerarquia eclesiàstica d'aquell moment i que era molt més ben vista pel règim dictatorial del general col·pista Franco.

A dalt, excursió al Canigó de famílies de la parròquia; asseguts a la dreta, en Fermí Casellas i en Rogeli Sánchez, responsables dels fejecistes bisbalencs. Any 1932. PROCEDÈNCIA: Arxiu Jordi Frigola i Arpa. A baix, benedicció de la bandera dels avantguardistes. Any 1933 // PROCEDÈNCIA: Arxiu família Vilà-Farreny.